

SÜMEG ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.	Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.	Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona
--	--	--

Néhány szó a sümegei takarékpénztárról.

A lezajlott év utolsó negyedében a fokonyként növekedő drágaság miatt európaszerte megingott a talaj az emberiség alatt. Hazánkban még növelte e veszedelmet a politikai élet ziláltsága, a háborúra való lázas készülődés által elnyelt százmilliók, melyeket a nagytőkések a kitorőfélben levő háború miatt előre lekötve tartottak. A pénzpiacról kivont nagy tőke nemcsak az általános pangást idézte elő, de megrázta első sorban a főváros nagyiparát, kereskedelmét is. Rövid úton megtizedelte az üzleti vállalatokat, egymásután váltak fizetésektelenné az idegen tőkével dolgozó kereskedők és nagyiparosok.

Megindult a pénz után való hajsza európaszerte. Az idegen pénzzel dolgozó, visszleszámítolásból élő bankok és pénzüzetek minden rendelkezésükre álló eszközzel, fölemelt kamatlábbal való kecségtetéssel, pénzszerző ügynökök külön provizióért való felállításával, rábeszéléssel és egyéb eszközökkel is igyekeztek olyan pénzüzetek vagyonaéhoz férközni, melyek évtizedek óta hű sáfárjai a kistőkések közbizalma által elhelyezett milliónak.

Hasonló nemtelen hajsztát indított valamely ismeretlen érdekcsoport vidékünk egyik legrégebb és legjobb hírnévnek örvendő pénzüzete, a Sümegei Takarékpénztár Részv. Társ. ellen is, melynek áldásos működését közel félszázad óta élvezzi vidékünk nagyközönsége. Nem akartuk addig tiltakozó szavunkat felemelni azok ellen az ismeretlenek ellen, kik e hajsztát indították, akik a rágalomtól és a törvény által tiltott egyéb eszközöktől sem riadtak vissza, hogy valamilyen megingassák a betevő közönség bizalmát a pénzüzet iránt, — míg számbeli adatokkal nem igazolhattuk be, minő alaptalan vádakkal, kicsinyességekből felfújt semmiségekkel illették e jó hírnévnek örvendő pénzüzetet.

De mielőtt ezekre a megdönthetetlen számbeli adatokra hivatkoznánk, tekintünk vissza a Sümegei Takarékpénztár közel félszázados multjára és Aequitas istenasszonyként bekötött szemmel tartjuk kezünkben az igazság mérlegét, hova huz annak jó vagy rosszal megrakott serpenyője.

A pénzüzet vezetősége nemcsak hű megőrzője és gyümölcsötvetője a betevők milliónak, de egyuttal közgazdasági jótékonyaságot is gyakorolt, midőn e tőkék nagyrészt kisgazdáknak kölcsönözta ki, bekeblezett biztosítékra. Ezáltal alkalmat adott olcsó kamatos pénzen a kisgazdáknak vagyon szerzésére. Három millió koronánál nagyobb összeget élvez Sümege vidékének gazdaközönsége a takarékpénztártól. Ebben rejlik a Sümegei Takarékpénztár ereje és az fokozza a betevő közönség bizalmát, hogy legalább hat millió korona értékű föld, tehát a legelpusztulhatatlanabb ellenérték biztosítja elsősorban a kistőkéseknek azt a 2 millió 386 ezer koronáját, amennyi betétjük a mai napon van a Sümegei Takarékpénztárban. Másodsorban biztosítéka a részvényeseknek 600 ezer korona befizetett tőkéje, biztosítja a ma már 40 ezer koronára rugó tartaléktőke és legalább 70 ezer koronát képviselő ingatlan vagyonon kívül a pénzüzet 250 ezer koronányi államilag biztosított értékpapírja is.

Ezrekre megy azoknak a kisgazdáknak a száma, akik évtizedek óta élvezik a sümegei takarékpénztár előnyös penzkölcsönöit és tisztán e kölcsönök által eszközölt birtokvásárlásnak köszönhetik megvagyonosodásukat. Száma sinés ama kereskedőknek, kisiparosoknak, kiknek a takarékpénztár által nyújtott pénzbeli segély tette lehetővé tudásuk, szorgalmuk érvényesülését, mellyel maguk és családjuk részére a megélhetést biztosították, nemis számítva azokat, kiket egyenesen az uzsorások kezétől mentett meg a pénzüzet.

Mindannak dacára, hogy a pénzüzetek általában üzleti vállalatra alakultak, mégis a sümegei takarékpénztár ama kevés intézetekhez tartozik, melyek folyton szem előtt tartották kinyitott erszénnyel Sümege vidékének kulturális, közjótékonyasági ügyeit is. Negyven ezer koronánál nagyobb összeget áldozott e pénzüzet Sümege és vidékére kiható nemes célokra. Nagyobb alapot teremtett az elemi iskola szegény növendékeinek telruházására. Évi segéllyel törleszteni segítette a tüzoltó egyesület tartozását, az aggok háza, a helybeli iskolák, a vöröskereszt és a jótékony nőegye-

sületek, a gazdakör évről-évre részegatásában stb.

Ezek mellett a pénzüzet mindig szem előtt tartotta részvényeseinek érdekeit is, kiknek 600 ezer korona befizetett tőkéje képezi az intézet törzsvagyonát és szintén biztosítékul szolgál a betevőknek.

A pénzüzet vezetősége évről-évre nemcsak tisztességes jövödelmet nyújtott részvényeseinek, de igyekezett — és nem kis sikerrel — a részvényesek vagyonát gyarapítani. Mily mérvben sikerült ez, bizonyítja az a tény, hogy az 1869-ben 40 ezer forinttal megkezdett részvénytőke egyszeri 160 ezer korona utánfizetéssel 600 ezer koronára növekedett, azaz a pénzüzet a 43 év alatt 340 ezer koronával gyarapította az évenként kiosztott osztalékon kívül a pénzüzet részvényeseinek vagyonát, nem is számítva a legújabbban gyűjtött, mintegy 55 ezer korona különféle tartalékalapot.

Az elmúlt év mostoha pénzviszonyai ellenére is a sümegei takarékpénztár elenyésző csekély összegben vette igénybe a drága visszleszámítolást s önerejéből elégítette ki a kölcsön kéréket. Ennek tulajdonítható, hogy a fővárosi nagy pénzüzeteknél is előnyösebb kölcsönöket nyújthatott feleinek e válságos időben. Mégis abban az előnyös helyzetben van, hogy habár megkésztette is részvényeinek számát, mégis részvényenkint 40 korona osztalékot adhat, tehát ugyanannyit, mint előbb, midőn fele annyit, azaz csak 400 részvénye volt kibocsájtva. Sőt mint a mérlegből látszik, a 65 ezer koronányi mult évi jövödelméből többet is, akár 50 koronát is fizethetne részvényenkint a sümegei takarékpénztár, de mint minden biztos alapon álló intézet, nem törekszik arra, hogy minden jövödelmét kiosssa részvényesei között, hanem annak egy részével a pénzüzet vagyonát növelje, azaz a tartaléktőke gyarapításával a betevők vagyonának újabb biztosítékot nyújtson. Így az 1912. évi gyarapodással 40 ezer koronára emelte rendes tartalékalapját.

Minden pénzüzet, úgy mint bármely üzlet, ki van téve kisebb-nagyobb veszteségeknek. Egyik pénzüzetet családik kölcsön felvevőiben, fordulnak elő hamis váltók, nem egy-

ÖVETEL.

ona fillér

000
345

750

70

904 36

878 52

639 24

731 23

8

11 74

5481 45

5275 86

6095 40

KÖVETEL.

korona fillér

4690 12

3432 23

9164

01507 56

86993 41

7611 25

1840

1544 89

47683 46

s. k.

nos s. k.

ond s. k.

, 1913 jan. 12

szer tönkre mennek olyan egyének, kik a legjobb hírből álltak. Ilyen körülményekkel minden biztos alapon álló pénzintézet előre számol és veszteségi alapot létesít, melyből a netán beálló veszteségeket fedezi anélkül, hogy azok akár a részvényeseket, akár a több oldalról biztosított betevőket legkevésbé is érintenék. Ilyen veszteségi alapok növelésére az elmúlt év jövődelméből 15 ezer koronát fordított a sümegi takarékpénztár.

Említésre méltó, hogy az intézet, tekintettel az általános pénzügyi helyzetre, mindig nagyobb pénzkészletet tartott pénztárában, részben hogy betevőinek pénzét szükség esetén azonnal kifizethesse, másrészt hogy e pénzváltásos időben rögtön segíélyére lehessen azoknak, kiket az általános pénzügyi anyagi zavarba hozott. Így a takarékpénztár a múlt évet is 55700 korona készpénz készlettel zárta le, mi valószínű csodaszámba megy ebben a pénzügyi világban.

Az ilyen körülmények között vezetett emberi kötelesség visszautasítani minden oly támadást, mely azt célozza, hogy megingassa azt a nagy bizalmat, melyet a sümegi takarékpénztár, mint vidékünk legrégebbi pénzintézete, közel félszázad év óta élvez. Hogy ezek a méltatlan támadások, melyeket egy ismeretlen érdekszövetség tervszerűen űz a sümegi takarékpénztár ellen, sikertelenek maradtak, megmutatja a múlt napokban kibocsájtott mérleg, mely méltóvá teszi e közbecsült és hivatásának magaslatán álló pénzintézetet a fokozottabb méretű közbizalomra.

A képkiallítás.

Kies fekvésű városunkat örvendtes meglepetés érte: képkiallításban gyönyörködhetünk. Siessünk, éljünk is az alkalommal, tekintjük meg minél többet és minél többször a kiállítást, melyet mindenkinek őszintén és a szép iránti érzék fejlesztésére örömmel ajánlunk.

Ne csak nézzük, hanem vásároljunk is, ne csak erkölcsi sikerét emeljük — amely minden intelligens embernek kötelessége — hanem az anyagot is mozdítsuk elő.

Ha meggondoljuk, hogy hozzánk csupán rossz képeket árusító ügynökök jönnek, kik bújnak, szöknek a sajtó éles szemű kritikusai elöl és akik silány képeket csak úgy csempészik be a kisebb városokba és sózzák a hisztériás emberek nyakába, nem igazi művészet magvait, a konkolyt hintve — akkor e kiállítás, mely alkalmat ad, hogy vidéken is láthassuk a nevesebb mestereket: Neogrady, Kézdi-Kovács L., Deák-Ébner L., Berkes Antal stb. műveit, valószínűleg missziót teljesít, amit készséggel és műpártolással fogadjunk.

Milyen tehát a jó kép? Nem mindig a szép a jó, de a jó sem mindig tetszetős. A festőművész rendszeren valamilyen hangulatot, vagy lelkivilágot akar kifejezni. Hogy célját elérje, minden eszközt felhasználhat a festő. A kifejezés módja, az egyéniség, a technika, a kifejező erő adja meg a képnek az értékét.

A tájképen például kifejezésre juttathatja a művész a tikkasztó, vibráló meleget, napfényt, vagy a virágzó tavaszt, a hervadó őszt, a fagyos telet, olvadó havat; naplementét, reggelt, délutánt vagy zord, viharos, szeles esőt. Nem az a fontos, hogy mi a tárgy (azaz milyen esemény játszódik le), hanem, hogy sikerült-e a művésznek azt kifejezni, amit akart.

Sokszor sietnie kell, hogy a benyomások, az impressziókat megörökítse vásznán, mert . . . mert a természet gyorsan változik, már egy negyedóra is nagy hangulatváltozást hozhat s ami elmúlt, vissza nem tér soha többé.

Az ilyen képek hevenyében készülnek és a felületes szemlélőben a befejezetlenség benyomását keltik, pedig éppen akkor lenne elhibázott, amikor minden porcikáját kidolgozni igyekeznek, mint a fotografus masina.

— Hej! a fotografus masina mégis csak finom, pontos képet szolgáltat, — szokták mondani igen sokszor. Kiséreje meg hát az a büvös masina a vágató lovat, ha mindjárt pillanatnyi felvétellel is, vagy a holdvilágos estét, a viharos esőt visszaadni; minden lesz abból, csak az nem, aminek kellene!

E kis kitérés után nézzünk végig a kiállított képeken.

Legelső sorban Koszta József nagyméretű képe tűnik fel, amelyen az alkonyatkor hazatérő munkásokat a fény és árnyék oly nagy ellentétjében látjuk, hogy első pillanatra megdöbbenünk. Így is lehet festeni? — Igen, mert alkonyatkor, ha megfigyeljük a természetet, ilyennek látjuk azt s ez impresszionista festőnek feladata e szépségeket ellesni, megörökíteni. — Amint a megvilágított felületeken a napnak sugarai, vagy inkább a bibor felhők reflexiója tükröződik vissza, úgy a majdnem feketének látszó árnyék is igen sok meleg színt rejt magában.

Szepessy Kuzska Jenő tájképei tűnnek fel leginkább az interieurjei mellett. A tóparti részlete a felhőkre burkolt s csak itt-ott kibukkanó napot, az egyhangú, elhagyatott tájat sejteti, a nyugalmat leheli és a bravúrosan megfestett, napsütötte part szívesen nézegeti magát a víz sima tükrében.

A Régi München régies felfogásban mutatja a holdvilágos éjszakát.

Berkes Antal impresszionista városi részletei (nem a nagyon lesovány Stefánia-úti) sikerültebbek. Diszkrét szinharmoniajával hangulatot teremt. Interieurjei, a kisebb rajzhibáktól eltekintve, elég jók.

Telkessy Valér sárga virágsokrai meleg hatásúak s szívesen pihenteti rajtuk tekintetét a szemlélő.

Németh Béla dinnyés és szőlős csendélete gondos, pontos munka. Miniaturjei kedves apróságok.

Zorkóczy Gyula festményei kedvesek s önkéntelenül is Neogrady festő-modorára emlékeztetnek.

Deák-Ébner L. piaci részletei ragadják meg figyelmünket, mint ügyes akvarellek. A rajzmódor egy cseppet sem ront a hatáson, sőt egyénivé teszi.

Holló Alajos festményei közül igazán jó akvarelles modorban, meleg hatással készült a római szt. Péter templom és az Angyalvár. Szinte csurog róluak a víz.

Pálla Jenő, mint akvarellista elismerést érdemel.

Fischer (Halász) Ferenc vízfestményei öszszefoglaló modorban néhány jól odavetett meleg színnel szerényen húzódnak meg a többi kép között.

Bély Vörös Ernő némely dolgát elrajzolja, de igen élénken színez. Erős színérzékről tesz tanuságot.

Szontagh Tibor lelkiismeretes pontossággal festi meg jóízűleg megválogatott tájképrészzeit.

Végül Pap Emil *Gittározó hölgyei* finoman átszűrűtónusban s szoba levegőjét tárja föl. Ecsetkezelése széles és bátor, színei harmonikusak.

Ma (vasárnap) délután a képkiallító bizottság a kiállítás helyiségében két-három értékes képet fog az érdeklődők között kisorsolni. Attól függ, hogy mennyi a jelentkező. Aki mer az nyer. Egy tombolajegy ára 1 korona.

Nézzük meg mindannyian: vajjon ki lesz a szerencsés nyerő.

A báli névsorok.

Bocsánat, bájos leánykák és szép asszonyok, hogy a polgári kör igazán fényesen sikerült mulatságról irt tudósításunk önöknek egy kis csalódást okoz. Önök kibontják az újságot, keresik benne a báli tudósítást, a tudósításban a nevüket és — nem találják. Azt hiszem, egyikük-másikuk szívében a kellemetlen csalódásnak egy kis hulláma lebben át s megütődve nézik a fekete sorokat.

Hát azért a kis csalódásért kérek bocsánatot.

Mert a Sümeg és Vidékében új szokást kezdünk. A farsang rózsás rovatában nem írjuk ki a bálban ott volt hölgyek névsorát, akár milyen pompázó virágkeretet szolgáltatna is ez a névsor, amint nem emlíjük már nagyon régen a gyász fekete nekrológjaiban sem a koszorukat, hacsak azok nem valami hivatalos testületektől származnak.

Valamikor ennek a névsor-közlésnek sok nagy értelme volt. Ma semmi értelme sincs.

Az újságírók a Bach korszakban kezdtek, amikor a bállok politikai tüntetés számába mentek. Akkor helyén volt dokumentálni, hogy a magyar hölgyek is egységesen tüntetnek a német rendszer ellen. A szokás azután megmaradt a bekövekezett magyar világban is, egészen máig.

Sőt a szemfüles riporterek a név után leírták a hölgyek öltöztetését is, sokszor egész aprólékossággal. Evvel becézgették a nőket s belelopták rokonérzésükbe újságjokat. Ez már veszedelmes szokás is volt, mert vele az amúgy is vetélykedő hölgyeket még nagyobb fényűzésre sarkalták.

Mi a hölgyek ruházatát soha sem irtuk le. Mostantól kezdve pedig elhagyjuk a névsorok közlését is, mert semmi nemű közérdek ezt nem parancsolja.

Tudjuk, lapunk sokkal kisebb szerv az óriás nagyra-nőtt magyar sajtóban, hogysem evvel a kis újtással iskolát teremtenének. De azért megvalósítjuk régi szándékunkat ezen a rövid farsangon s kihagyjuk a báli referádák szokásos *Ott voltak* részét.

Lassan azután csak elterjed ez a kis újtás mind szélesebb körökben, mert úgy sem tesz egyéb szolgálatot, mint egy kissé legyezi hölgyeink hiúságát.

Erre pedig, ugy-e, nincs semmi szükség.

H I R E K.

— Kinevezés. A király *Csonka* Antal sümegi albirót járásbíróvá nevezte ki.

— A Balatoni Szövetség közgyűlése. A Balatonvidék felvirágoztatását munkáló *Balatoni Szövetség* rendezés teli közgyűlést Óvári Ferenc dr. ügyvezető alelnök elnöklése mellett vasárnap tartotta meg Budapesten nagy és előkelő közönség jelenlétében. A szövetség kötetlékébe az elmúlt év folyamán több mint 600 új tag lépett be, közte az ország számos kitünősége. A ma már harmadfél ezer taglétszámmal dicsekedő szövetség egyenlően gondozza minden balatoni fürdő érdekét, de persze több eredményt tud ott felmutatni, ahol a helyi vezetőség is segítségre van. Egyik legjelentősebb alkotása kétségkívül az aszföldi központi villamos telep, honnét a balaton valamennyi fürdője kaphat olcsó villamos hajtóerőt és világítást. A telep építése alatt építést zavaró dolgok fordultak elő, de a telep már tető és szerelés alatt áll s az áramszolgáltatás a legközelebbi hetekben megindul. A teleppel egyszerre más viszonyok közé kerülnek fejlődő balatoni fürdők, a legkisebb hely is megkaphatja a modern világítást és erőszolgáltatás alapfeltételeit és berendezkedhetik a fejlődés érdekében. A balatoni fürdők hitel igényeinek céljaira külön nagy bankot, megfelelő állami garanciákkal és biztosításokkal óhajt alapítani a szövetség. A síófoki zöld-ségtermelő telep és a lefolyt évben üzembe helyezett révíllyi zöld-ségtermelő telep kitűnő szolgálatot tettek a telepeknek. A kikötők építése, melyet a szövetség eszközölt ki, javában folyik. A fonyódi, tihanyi, balaton-

földvári, révfülöpi teljesen befejezte, a boglári a befejezéshez közel áll. A mocsarak lecsapolását Somogyban a pécsi, Zalában a szombathelyi kulturmérnöki hivatalok vezetik. A szövetség ingyenes balatoni kalauzt ad ki 60 ezer példányban. Egyéb kiadványaival, köztük képes folyóiratával elárastotta az érdeklődőket. Leleplezte a szövetség a révfülöpi Cigány- emléket. A csobánci kurucemlék és a balatonfüredi Szegény Szívbetegok otthona javára a szövetség külön országos gyűjtéseket indított. Nép védelmi célokat szolgál a balatonarácsi népház. A szövetség az elmúlt tavaszon és most télen 8 háziipari tanfolyamot, 120 gazdasági előadást és 300 felolvasást rendezett a balatonparti községekben. A szövetségnek 25 könyvtára működik a partközségekben. A jelentést a közgyűlésen jelenlevők élénk helyesléssel kísérték és a sikeres ügyvezetésért a vezetőségnek elismerést és köszönetet szavaztak. A szövetség bevétele a múlt évben 112879 kor. 48 fillér volt, kiadása pedig 104764 kor. 79 fillér. A szövetség tiszta vagyona készpénzben s különböző értékekben 32529 korona. A szövetség a csobánci kurucemlék javára és a balatonfüredi Szívbeteg Otthon javára 5851 koronát kezel. A szövetség folyó évi költség előirányzata bevételi és kiadási tételeinek összege 102357 korona. A közgyűlés több indítványt tárgyalt, ezek közül nagyobb figyelmet kellett a külföldieknek a Balatonra hozatala érdekében való tevékenység, a balani evezős, vitorlás sportnak nagyobb mértékben való meghonosítása. Elhatározták még, hogy a vasúti forgalom megjavítása ügyében a megfelelő lépéseket a szövetség megteszi.

— **Temetés.** Gellért Mór sümei állami iskolai igazgatótanító és izr. kántor feleségét, akinek elhunytáról lapunk múlt számában már megemlékeztünk, január 20-án délután két órakor temették el. A végső tisztelegés városunk közönsége valláskülömbőség nélkül igen nagy számban vett részt, hogy kifejezze mély részvétét és igaz tiszteletét az elhunyt úri asszony családja iránt. A gyászszertartást Grünberger Mór tapolcai izr. kántor gyászéneke nyitotta meg, utána Pfeiffer Izsák dr. sümei rabbi tartott mélyeséges gondolatokban gazdag, szép gyászbeszédet, amelyben rámutatott azokra a hitvesi és anyai erényekre, amelyekben az elhunyt valóságos tündökölt. A beszéd a közönségre mély hatást gyakorolt. A kántor komor gyászéneke után megindult a nagy közönség, hogy elkísérje utolsó útjára az elhunytat. Közepén ott vonult a nagyszámú gyászoló család, mely megtörtén, mély fájdalommal zokogva követte drága halottjuk koporsóját. De ezt a fájdalmat majd csöndes, édes visszaemlékezéséssé tömpítja az idő, a szív minden sebének legjobb orvosa.

— **Köszönet.** Mindazoknak, akik forrón szeretett feleségem, illetve édes anyákn elhunyt feletti mélyeséges gyászunkat akár szóval, akár írásban kifejezett részvételükkel enyhíteni kegyesek voltak, ez uton mondunk szívből érzett hálás köszönetet. Gellért Mór és fiai.

— **Bál.** A sümei polgári kör farsangi táncmulatsága január 18-án volt. Mikor végig néztünk a közönség sürgő-forgó sokadalman, a régi polgári bálók jutottak eszünkbe. Olyan látogatott, olyan eleven, olyan feszletlen és hangulatos bál volt! De mégis volt különbség is! A leányok, az ifjú menyecskék olyan pompás és izléses toáletekben jelentek meg, amelyekkel lényesen dokumentáltak: mekkora átalakuláson ment keresztül pár évtized folytán a sümei polgári társadalom is. (Másként szintén.) Paskálnak, kartonnak se hira, se hamva. Az izlés is fejlődött, nemesült és rafinálódott. Hát hiszen nem baj ez, csak megbirja az erszény. A bálon az ifjú menyecskék és leányok nagy sora vett részt. Voltak szép számmal vidékiek is. Bizony szük volt a terem. A mamáknak még csak jutott hely végig a falak mentén, de már a táncoló leányoknak, menyecskéknek ott kellett hullámszaniok a terem közepén akkor is, mikor a Flóri egy-egy kis pihenőre letette vonóját. Hanem szép kép volt: a fekete ruhás mamák és férfiak ke-

retében színekben eleven, változatos és gazdag a táncoló hölgyek föl-alá köröző serege! Amilyen a külső képe, olyan a bál szelleme is. Egész hajnalig, ameddig a bál tartott, csakúgy zajlott a jó kedv árja, önként, természetesen, a szív mélyéből. Azt hisszük: senki sem gondolt háborúra, drágaságra, amely más városokban a bálozás nyakát szegte. És jobb is volt így! Úgyis annyira kijűt nekünk a hétköznapi vesződség, hadd vigyen bele egy-egy kis vidámító kedvet olyan kedves, mulatságos éjszaka, mint a polgári kör táncmulatságáé volt.

— **Köszönet.** A sümei polgári önképző-kör január 18-án tartott táncmulatságán felülfizettek: Németh Lajos, Fürst János dr., Halász Kálmán 5—5 K, Scholtz Károly, Polgár József 3—3 K, Talabér Károly, Horvát Imre, M. Kossa Gusztáv, Havránék János, Börczky Gerő, Steiner Simon, Steiner Lajos dr., Klaffi Lajos, Havas Béla dr., Gombos Lajos, Bricht Viktor, Csernits Elemér, Mesterházy Sándor, Kovács Vilmos 2—2 K, Malomsoky János, N. N., Holba Gyula, Kövesdi Vilmos, Huszák Béla, Gyarmati János, Dankovics Mihály, Valda Zsigmond, Geiger János, Szarvas István, Varga György, Bódis Tivadar, Winkler Ferenc, Kell Jenő, Klein Ernő, Kiss Antal, Jósár Sándor, Kovács Izidor, Kolin Sándor, Hanófer Ferenc, Schmidt Jenő dr., Keszler Pál, Havas József 1—1 K, László Sándor, Tóth Ferenc 60—60 fillér, Violányi Gergely, Jankó Lajos, Luszti Károly 50—50 f, Klein Sándor, Spiegel Sándor 40—40 f, akik ez uton is fogadják az egyesület hálás köszönetét.

— **A Dunántuli Dalosszövetség** választmányja a múlt héten Veszprémben Óvári Ferenc dr. szövetségi elnök elnöklése alatt ülést tartott. Tárgya a f. évi június 28. és 29. napjain Veszprémben tartandó kerületi szövetségi dalosverseny és dalünnepség előkészítése volt. A szövetség fővédőnek Hornig Károly báró biboros megyéspüspököt kéri föl. A lemondás miatt megüresedett szövetségi titkári állásra Bertalan Károly veszprémi polgári iskolai tanárt választotta meg. A választás és közoktatásügyi miniszterhez államszegélyért és versenydíj adományozásért folyomodik. Ezideig 18 dalosegyesület, köztülük a Sümei Ének- és Zeneegyesület férfikara is jelentkezett versenyzőnek. Jelentkezési határidő 1913 április 1.

— **Műkedvelők.** A sümei kat. legényegyesület február 2-án saját helyiségében ház-alapja javára műkedvelői előadással egybekötött zártkörű farsangi estét tart. Helyárak: Oldalszék és I—II. sor 2 K., III—IV. sor 1 K 60 f, a többi sor 1 K 20 f, állóhely 80 f, gyermek- és diákjegy 40 f. Kezdeté este fél 8 órakor. Jegyek előre válthatók Horvát Gábor könyvkereskedésében és este (6 órától) a pénztárnál. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtat az egyesület Szinre kerül Gerő Károly népszínműve, a *Kis madár*.

Eleven tevékenységet fejt ki e télen a mi hályfai ifjusági egyesület buzgó vezetőjével, Lugmayer Ferenc állami tanítóval. Kárcsnykor pásztortjátékokat rendezett, február 2. és 3-án pedig az iskola termében zászló és ház-alapja javára színelőadást tart. Szinre kerül a *Sárga csikó*. Helyárak: I. hely 1 K, II. hely 60 f, állóhely 40 f. Kezdeté este 7 órakor. Felülfizetéseket hálás köszönettel fogad az egyesület.

— **A nagykanizsa—letenyei vasutért.** Árvay Lajos alispán a következő sorokat intézte a törvényhatósági bizottsági tagokhoz: Zala vármegye törvényhatósági bizottsága 1912. évi december hó 9-én tartott rendes közgyűlésében hozott 23674. ni. 912. sz. határozatával kimondotta, hogy a nagykanizsa—letenyei h. é. vasút kiépítését kilométerenkint 6000 koronával segíyezi, a segély összegét kölcsön útján szerzi be, a kölcsön visszafizetésére pedig 1 százalék pótdadót vet ki, illetőleg a 3 és fél százalékos vasúti pótdadót egy százalékkal fölemeli. A határozattal odautasítottam, hogy a pótdadó kivételét a f. évi februári közgyűlés tárgysorozatába fölvegyem. Ennélfogva az 1883:15. tc. 10. §-a értelmében van szerencsém az i. t. bi-

zottsági tag urat értesíteni, hogy a nagykanizsa—alsólendvai h. é. vasút segíyezésére az 1 százalékos megyei pótdadó kivételét a f. évi február hó 10-én tartandó rendes közgyűlés tárgysorozatába fel fog vétetni és hogy az az 1912:59. tc. 3. §-a értelmében a pótdadó kivételét tárgyában hozandó névszerű szavazás és a szavazatok jegyzőkönyvbe vétele mellett azok egyszerű többsége szükséges. Árvay Lajos alispán.

— **Tombola a képkiállításán.** Ma vasárnap délután 3 órakor nagyszabású képtombolat tartanak, ugyanakkor a legnagyobb százalék engedménnyel eladásra kerülnek a művészi képek a Kisfaludy Kaszinóban levő képkiállításán.

— **Szent Antal persely jótékonyága.** A sümei plébánia templomban 12 év óta áll fenn szent Antal szobra az alamizsnát gyűjtő persellyel. Ez idő alatt a szegények között kiosztott: 1) A templomatyja és rendőr ellenőrzése mellett 7144 K, 2) magánfeljegyzések szerint (lakásbérre, fürdőre, fára stb.) 800 K, összesen 8044 K. Ez még mind nem jelenti a persely jótékonyágát, mert akárhány gyors segítség bejegyzése elmaradhat. Németh János plébános.

— **Illusztrált föllovasások.** Velített képekkel illusztrált föllovasások lesznek Csabrendeken az állami óvó északi termében a következő sorozattal: 1) Január 25-én és 26-án, délután 5 órakor: Olaszországból, 24 kép. 2) február 8-án és 9-én délután negyed 6 órakor: *Szent Cecilia*, 25 kép. 3) február 22-én és 23-án délután 6 órakor: *Utazás a világ körül*, 60 kép. 4) március 8-án és 9-én délután 6 órakor: *Jézus szenvedése*, 31 kép. 5) március 24-én és 25-én délután fél 7 órakor: *Konstantinápoly*, 37 kép. 6) április 5-én és 6-án délután háromnegyed 7 órakor: *Lourdes, a csodák városa*, 31 kép. Az előadások ingyenesek. A közönség érdeklődésébe ajánljuk.

— **Bíróválasztás.** Nyíradon *Borbély* Jókim községi bíró állásáról lemondott. Helyébe tegnap délután Takács Dávidot választották meg egyhangulag. A választást *Farkas* István főszolgabíró vezette.

— **Új távirtdahivatalok Zalamegyében.** — Ujabbán, igen helyesen, a távirtdahivatalok szaporításához látott a kereskedelemügyi miniszter, illetőleg a posta és távirtda vezérigazgatóság. A kerületi igazgatóság ez irányban tett fölterjesztéseit a lehetőségig a rendelkezésre álló hitel keretein belül figyelembe veszi. A pécsi posta- és távirtdaigazgatóság előterjesztésére már január havában Zalavármegyének két községe, Zalabér és Muraszerdahely vonatnak be a távirtdahálózatba.

4
— **Jóváhagyott költségvetés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a sümegi állami kisdudovó költségvetését 1388 K 50 f fedezettel és 2855 K 98 f szükséglettel jóváhagyta.

— **A gyalogjárók.** A gyalogjárók rendben tartását a közönség szíves figyelmébe ajánljuk. Nemcsak akkor, amikor belepi a hó, hanem hóolvadáskor is. Ilyenkor sűrű locs-pocs támad a házak előtt, ez csúf is, járni is igen kellemetlen benne, amellet össze-vissza freccsent a járókelők ruháját. Kevés munkával mind ezt el lehet kerülni. Sajnos, Sümegen még kevés hazigazda gondol evvel, de az elüljáróság kiterjeszthetné gondját erre is.

— **Balatonyörök fejlődése.** A balatonyöröki fürdőegylet múlt vasárnap tartotta évi közgyűlését. A közgyűlés főtárgyát képezte a létesítendő fürdőpark és annak fedezésére szükséges tőke megszerzése. A fürdőegylet kérésére a földmiveltügyi miniszter elrendelte, hogy a keszthelyi akadémia főkertésze a létesítendő parkra tervezetet készítsen. A terv elkészült és ezt a közgyűlésnek bemutatták és ezt a közgyűlés teljes egészében elfogadta. A közgyűlés főhatalmazta az elnökséget, hogy a parkirozáshoz szükséges 5000 koronát az eladandó részes jegyekből fedezze (amiből kb. 2000 koronát várnak) a hiányzó összeget pedig törlesztésre vegyék fel. Balatonyörök fürdő így a legsebz kilátásokkal indul a jövő éle.

— **Az egyhuzamos tanítás és az elemi iskolák.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter körrendeletet intézett az ország valamennyi elemi iskolai igazgatóságához, amelyben az egyhuzamos való oktatás dögát szabályozza. A körrendelet így szól: Az egyhuzamos tanítást általában nem és évről-évre történő elbírálás alapján kivételesen is csak ott engedhetem meg, ahol az egy osztályba (egy iskolába) beírt tanulóknak számbaveendő százaléka a községen kívüli jelentékenyebb távolságra eső helyekről kénytelen az iskolába bejárni. Megjegyzem azonban, hogy az engedély megadását minden egyes esetben magamnak tartom fenn, s hogy a helyi viszonyok kényszerítő voltának valódiságáért a felelőséget minden egyes esetben a kir. tanfelügyelő úr lesz köteles vállalni. Hogy pedig a jelen tanévben megindult tanítás zavartalanul tovább folyhasson, átmenetileg megengedem, hogy azokban az iskolákban, melyben ez idő szerint a tanítás egyhuzamosban történik, a jelenlegi állapot a folyó tanév végéig fentartassék.

— **A cselédek nyilvántartása.** A vármegye a háztartási cselédek nyilvántartásáról szabályrendeletet alkotott. Ez elrendeli, hogy a cselédeknek szolgálatba való lépését vagy a szolgálatból való kilépését a község elüljáróságának akár szóban, akár írásban jelentsék be. Nyomatványt a község elüljárósága ad. A cseléd is köteles bejelenteni, ha más községbe szegődik el. Akik a bejelentést elmulasztják, 100 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel sújthatók.

— **A vidéki járványkórházak ügye.** A legutóbbi kolerajárvány idején kiderült, hogy a legtöbb község nem rendelkezik járványkórházzal és a meglévő járványkórházak nagyrésze sem volna képes komoly veszedelem idején hivatását teljesíteni. A bel-

ügyminiszter tehát tavál elrendelte, hogy minden község köteles megfelelő járványkórházat építeni. Számos törvényhatóság azonban e rendelet kapcsán előterjesztést intézett a belügyminiszterhez, melyben jelentette, hogy a kedvezőtlen gazdaági viszonyok miatt a községek nagyrésze nem képes a járványkórházak felállításának költségeit fedezni. A belügyminiszter most köriratban honorálta a községek kérését, amennyiben kijelentette, hogy a járványkórházak felállítási költségeinek felerészét hajlandó megfizetni, illetőleg az országos betegápolási alaphól fedezni.

— **Magyar borkivitel** az osztrák hivatalos statisztika szerint: 1912. évi januártól szeptember végéig 857.853 métermázsá hordóbort szállítottak Magyarországból Ausztriába, míg a megelőző év hasonló időtartama alatt 451.742 métermázsát. A többlet tehát 406.111 métermázsá.

— **Magyarok a bolgár kertészek helyén.** A balkáni háború miatt árván maradt az előnyösen fejlődött bolgár kertészet. A bolgárokat hazaszóllította a háború. Az ő bevált termelési rendszerüket a földmiveltügyi miniszter a magyar néppel akarja megkedvelteni. A miniszter már leiratot is intézett a nagyobb városokhoz, hogy állami támogatással létesítsenek ilyen kerttelepeket és majd az állami közegek kitanítják a jelentkezőket a bolgár kertészetre.

— **Állatstatisztika.** 1912-ben Magyarországon volt: 1,706.741 magyar fajta, 3,566.088 pirostarka, 171.515 borzderes, 434.830 egyéb fajta, összesen 6,036.945 db szarvasmarha. 1,960.000 ló, 7,409.801 sertés, 7,168.054 juh, 15 986 szamár, 968 őszvér, 313.849 kecske, összesen 22,905.903 darab.

— **Lövés az éjben.** Sümegen folyó hó 18-áról 19-ére virradó éjszaka egy lövés dördült el az éjben. A járásbíróóság épülete előtt történt a lövés. Egy vidéki pincér töltötte kedvét ilyen közrendellenes módon. Följelentették a rendőrségnek.

— **A legboldogabb emberek.** Ádám és Éva a legboldogabb emberek voltak: nem volt anyósuk és rokonaik. Ádám nem ordított, mikor született és Évának nem kellett nehezen várnia, hogy férjhez mehessen. Adót nem fizettek, rossz verseket nem olvastak és a divat miatt sem zördültek össze. Évának ridikül sem kellett, se hosszú, se rövid zsinóros.

— **A harang legendája.** A hívőknek istentiszteletre való egybehívására a harangot a VII század eleje óta használják. Azelőtt kikiáltók, kürtösök hívták össze a híveket, sok esetben kerepíóvel jelezték az egyházi szertartás megkezdését. Az első a mai haranghoz hasonló összetételű és alaku harang Kampániában, a nótai székesegyház tornyában nyert elhelyezést. A harang felalalójául a nagy tudású és jámbor, Paulinusz püspököt említi a krónika. A legenda szerint Paulinusz püspök alkonyatkor gondolatokba merülve sétált az erdőben. A nap lealdozóban volt s a fák levelein izzott a napsugár. Ment, mendegélt Palulinusz, míg nem egy tisztásra ért, melyet elborított a temérdek virág. Csodálatos béke lebegett az egész tájon. A püspök önkéntelenül összekulcsolta a kezét s így inádkozott: Ég és föld Ura, adj nekem jelet, hogy velem vagy s velem

maradsz életem utolsó percéig. — Ekkor a püspök valami rendkívül halk, finom muzsikát hallott maga körül. A tisztáson viruló kék harangvirágok az esti szellőben ringani kezdtek és alig hallhatóan megkondukkak. Ennek a percnak emlékére utóbb a püspök ércből egy nagy harangvirágot veretett, mely egy magányos kolostorban sokáig mint az első harang hívta misére a környék híveit.

Felelős szerkesztő: **Éles Károly.**
Szerkesztőtárs: **Gellért Samu dr.**
Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

A „HUNGÁRIA“

biztosító társaság

a Sümegvidéki gazdakör tagjainak

10% kedvezményt ad,

ha tüzbiztosításukat a kör pénztárosa, **Rózsa Károly** áll. tanító útján (Sümeg, Mosó-u.) eszközlik.

Ágybavizelés! Azonnali megszüntetése!
A kor és nemi adatok közlése ellenében felvilágosítást ingyen nyújt: **Pfaller Georg**
Nürnberg K. 237 (Bajorország)

TUBERIN
ÖRKÉNY

Siessen addig, míg nem késő egészségét visszaszerezni!

Egy jelentéktelennek látszó meghülés az összes légzőszervek legkülönbözőbb megbetegedését vonhatja maga után. Igyekezzünk idejekorán elejét venni a bajnak, mert a könnyelmű elhanyagolás sokszor végzetessé válhatik. A meghülésből eredő köhögés, rekedtség, meghülés, nehézlégzés és a légzőszervek hurutos megbetegedéseinek kitűnően bevált az orvosi előkelőségek által javasolt **TUBERIN**. Mindenütt kapható. Egy üveg ára 2 korona 50 fillér egy nagy üveg ára 5 korona. Postán legkevesebb 3 üveg rendelhető meg utánvétellel az egyedüli forrártárból:

Diana-ágyószertár, Budapest, Károly-körút 5. szám

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle pemetefü cukorkánál!

Vásárlásuknál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY**-féléket kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a **Réthy**-név.

1 doboz ára 60 f. Nagy doboz 1 K. Mindenütt kapható.

Hirdetéseket

jutányos áron elfogad
a kiadóhivatal.

Szállító vállalat!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy Sümegen, Mauthner Samu úr házában (Árpád-u.)

szállító és fuvarozó vállalatot

nyitottam. Több évi e szakmában szerzett tapasztalatom teljes garanciát nyújt arra nézve, hogy a n. é. közönség kívánatait kielégíthesem. Elvállalom: áruk ki és behozatalát. Butorok butorkocsiban és waggononkinti szállítását átrakás nélkül mérsékelt áron. Azonkívül szíves tudomására adom, hogy □ □ □ □ □

KESZLER BERNÁT ÉS MÓR
hármási hengerműalmi
LISZTLERAKATÁT

is megkaptam. Midőn a n. é. közönség pártfogását kérem, ajánlom magamat szíves jóindulatukba. Tisztelettel

ROSENBERG LAJOS.

Mielőtt

bármelyik új épületet betetőznél vagy használnak pótlásába belekapna, kérjen a lakóházak, istállók, kamara, pajta, ólak és egyéb épületek befödésére szolgáló kátrányos és meszeleni való aszfalt bitumen köfedellemezből mintát, mely még a legolcsóbb zsuppnál is olcsóbb, de amellet emberéleten át eltart. Hogy biztos és célszerű, kitűnik abból, hogy tűzbiztosítása a cserépnél is olcsóbb, sőt mert könnyű tető készül belőle, vékonyabb fal és könnyebb gerendázat szükséges, tehát ez is nagy megtakarítás. Bárkinek szívesen nyújt felvilágosítást s ingyen ad mintát

Würzburger Jakob nagykereskedése
S Ü M E G E N.

20 drb. nyárfa

(jegenyefa) eladó. Megtekinthető:

Sümegen a Mojzer-majorban.

Eladó ház.

Sümegen a Szécheny-utcában 2 lakásból álló ház és pedig az egyik lakás áll 3 szoba, előszoba, konyha, kamarából és a hozzá tartozó mellékhelyiségekből, azonkívül magányos kis lakás, mely áll 1 szobából, konyhából, pincéből és az összes mellékhelyiségekből, **eladó**, esetleg **bérbeadó**.

Bővebbet Gróf Tivadar üzlethelyiségében

Főraktar: Würzburger Jakabnál és Csizmazia Istvannál.

MEGHIVÓ.*

A SÜMEGI TAKARÉKPÉNZTÁR

1913. évi február 2-án vasárnap d. e. fél 11 órakor saját hivatalos helyiségében

XLIII-ik évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a tisztelt részvényeseket avval hívja meg, hogy az 1912. évi üzletforgalmat feltüntető mérleg és veszteség-nyereség számla a közgyűlést megelőző 8 napon át betekintés végett az intézet hivatalos helyiségében rendelkezésre áll és hogy az minden részvényesnek meg lett küldve, valamint az intézet hivatalos lapjában is közzététett.

Tárgysorozat:

- 1) Közgyűlési elnök választása. — 2) Az 1912. évi febr. 4-én tartott közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. — 3) A mai közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére 2 részvényes kijelölése. — 4) Az igazgatóság jelentése 1912. évről. — 5) A felügyelőbizottság jelentése 1912. évről. — 6) Az 1912. évi mérleg előterjesztése. — 7) A tiszta nyereség felosztása. 8) A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelőbizottság részére. — 9) Lemondás folytán 1 igazgatósági tag 1 évre szóló megbízatással való megválasztása. — 10) Az alapszabályok 21. §-a értelmében írásban benyújtott indítványok tárgyalása.

Sümeg, 1913 január 7-én.

Eitner Zsigmond
elnök.

*Megjegyzés. Alapszabályok 12. §-a második bekezdése szerint: a közgyűlésen szavazati joggal csak azon részvényes bír, kinek részvénye a közgyűlés előtt 30 nappal nevére iratott.

Az intézet mérleg-számlája, valamint nyereség s veszteség-számlája a tuloldalón van.

TARTOZIK. A Sümegi Takarékpénztár mérleg számlája 1912 dec. 31-én. KÖVETEL.

Főkönyvi lapszám	V a g y o n	korona	fillér	Főkönyvi lapszám	T e n e r	korona	fillér
685	Pénztár számlának	55718	20	590	Részvénytőke számlától	600000	—
675	Válló	1100393	60	591	Tartalékalap	26345	—
676	Jelzálog kölcsön	1300378	28	634	Rendkívüli tartalékalap	15750	—
678	Kötvény kölcsön	118980	—		Értékpapírból leírás	15000	750
663	Folyó számla	507623	25	673	Értékpapír árkülb. tart.	6670	—
603	Ingatlan	42000	—		Árkülb., árf. veszt. leírás	6600	70
604	Értékpapír:			667	Betét számlától	2385904	36
	214600 K n. é. 4% M. kor.			662	Hetibetét	113878	52
	jár. á 8450	181337	—	658-659	Visszleszámított váltó	142639	24
	20 drb. M. pénzin. közp. hitelb.			633	10%-os betétkamat adó	5731	23
	részv. á 1000, 20000 K			684	Letét	8	—
	Leírva rendkiv. tart.			660	Törl. kölcs. bélyegilleték	11	74
	alapból	15000 K	5000	594	Előre vett kamat	25+81	45
	40 drb. Első m. kókusz-fonó				Nyereség áthozat 1911-ről	4690·12	—
	és szövögyár r. t. részvény	20000	—	597	Folyó évi tiszta nyereség	60585·74	86
	100 drb. 200 K n. é. Boba-						
	Sümeg vasuti részv. á 05 fill.	5	—				
	1 drb. Oesterreichische renten						
	oblig.	1756	—				
682	M. kir. postatakaréktár számlának	208098	—				
686	Osztrák magyar bank giró	1044	83				
609	Irodai felszerelés	2398	30				
683	Óvás és perköltség előleg	800	—				
605	Hátralékos kamat	2202	95				
665	Általunk előre fiz. visszl. kam.	9934	97				
679	Hetibetétesek	191	64				
		16331	38				
		3366095	40				

TARTOZIK. Veszteség és nyereség számla 1912 dec. 31-én. KÖVETEL.

Főkönyvi lapszám	V e s z t e s é g	korona	fillér	Főkönyvi lapszám	N y e r e s é g	korona	fillér
687	Betétkamat számlának	114444	61	597	Nyereség áthozat 1911. évről	4690	12
596	10% betétkamat adó számlának	11444	45	668	Folyó számla kamat számlától	34332	23
661	Visszleszámított váltó kamat	8274	39	630	Értékpapír kamat	9164	—
681	Költség	2094	55	674	Jelzálog kamat	101507	56
654	Fizetések	19190	—	677	Váltó kamat	86993	41
657	Tisztviselők nyugdíjbiztosítási díj száml.	1441	68	648	Kötvény kölcsön kamat	7611	25
625	Állami adó számlának	10+10	36	664	Házbér	1840	—
620	Községi és megy. pótagó	5146	02	870	Részvénytőke kamat	1544	89
610	Bélyegilleték	182	84				
627	Tartalékalap kamat	1250	—				
629	Rendkívüli tartalékalap kamat száml.	750	—				
683	Perköltség számlának	1000	—				
603	Leírások (ingatlanból)	412	70				
656	Értékpapír árkülbözet	12966	—				
	Rendkiv. tart. alapból leírva	6600	—				
	Nyereségáthozat 1911-ről	4690·12	—				
597	Folyó évi tiszta nyereség	60585·74	86				
		247683	46				

Sümeg, 1912. december 31.

Németh Lajos s. k.
pénztárnok.

Könyvelésért:

Havrának Nep. János s. k.
főkönyvelő.

Az igazgatóságért:

Eitner Zsigmond s. k.
elnök, vezérigazgató.

Eitner Jenő s. k.
alelnök.

Darnay Kálmán s. k.
ig. tag.

Dr. Fürst János s. k.
ig. tag.

Krisztinkovich József s. k.
ig. tag.

Pancer Gusztáv s. k.
ig. tag.

Pintér Lajos s. k.
ig. tag.

Szücs Zsigmond s. k.
ig. tag.

A felügyelő-bizottságért:

Átvizsgáltuk, a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk és minden tekintetben helyesnek és megfelelőnek találtuk. Sümeg, 1913. jan.

Steiner Simon s. k.
f. b. tag.

Bánfi Alajos s. k.
f. b. elnök.

Semetke József s. k.
f. b. tag.